

Yurtdışında yabancı para biriminden yapılan harcamalara ilişkin olarak Merkez Bankasında TL karşılığı bulunmayan para birimlerinin ne şekilde kayıtlara alınacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-105[VUK-1-20580]-270671
Tarih	16.03.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK-1-20580]-270671

16.03.2018

Konu : Yurtdışında yabancı para biriminden yapılan harcamalara ilişkin olarak Merkez Bankasında TL karşılığı bulunmayan para birimlerinin ne şekilde kayıtlara alınacağı hk.

İlgi : ... tarih ve ... evrak kayıt sayılı Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğüne verdiğiniz özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzdan; Orta Doğu Ülkelerine yapılan ihracat faaliyetlerinizle ilgili yurt dışı seyahatlerde bulunduğunuz, bu seyahatlerde yaptığınız harcamalarda yerel para birimi kullandığınız, yerel para birimlerinin Merkez Bankası döviz kurlarında TL karşılığı bulunmadığından bahisle Merkez Bankası döviz kurlarında TL karşılığı bulunmayan para birimlerini ne şekilde kayıtlarınıza alacağınız hususunda Başkanlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 215 inci maddesinde, *"1. Bu Kanuna göre tutulacak defter ve kayıtların Türkçe tutulması zorunludur. Ancak, Türkçe kayıtlar bulunmak kaydıyla defterlerde başka dilden kayıt da yapılabilir. Bu kayıtlar vergi matrahını değiştirmeyecek şekilde tasdik ettirilecek diğer defterlere de yapılabilir.*

2. a) Kayıt ve belgelerde Türk para birimi kullanılır. Belgeler, Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir. Şu kadar ki yurt dışındaki müşteriler adına düzenlenen belgelerde Türk parası karşılığı gösterilme şartı aranmaz.

...",

- 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."*,

- 280 inci maddesinde, *"Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.*

Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunur. Bu madde hükmü yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir..."

hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan;

- 253 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "Yurt Dışında Faaliyette Bulunan Mükelleflere Yaptırılan İş ve Hizmetler Karşılığında Alınan Belgelerle İlgili İşlemler" başlıklı (B) bölümünde, "...

Buna göre, yurt dışındaki kişi veya firmalardan belge alan mükellefler, bu belgeleri defter kayıtlarında gider olarak göstermeleri sırasında belgelerde yazılı bedelleri, belgelerin düzenlendiği günde Merkez Bankasınca belirlenen döviz alış kuru üzerinden Türk Lirasına çevirerek kayıtlarında göstereceklerdir. Ancak inceleme sırasında inceleme elemanınca lüzum görülmesi halinde, mükellefler bu belgelerini tercüme ettirmek zorundadırlar.",

- 477 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, *"... 20/4/1976 tarihli ve 15565 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 130 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ve 27/12/1998 tarihli ve 23566 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 217 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen*

hükümler gereğince, değerlendirme günü itibarıyla Maliye Bakanlığınca kurların ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurlar esas alınır. Bu şekilde yapılacak değerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kuru (efektif alış kurunun bulunmaması halinde döviz alış kuru), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kuru uygulanır."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, şirket faaliyetlerinize ilişkin olarak yurt dışında yapılan harcamalar karşılığında yurt dışındaki kişi veya kuruluşlardan alınan muteber belgelerin defter kayıtlarınızda gider olarak gösterilmesi sırasında, belgelerin düzenlendiği gün için Merkez Bankasınca belirlenen döviz alış kuru dikkate alınarak işlemlerin Türk Lirası karşılığının bulunması ve kayıtların yapılması gerekmektedir.

İlgili ülke yerel para biriminin (belgelerde yer alan yabancı para biriminin) Merkez Bankasınca döviz/efektif kuru ilan edilen para birimlerinden olmaması halinde ise, Merkez Bankasına başvurarak söz konusu kurum tarafından tarafınıza bildirilecek kurların dikkate alınarak gerekli değerlendirme işleminin ve defter kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026